

बैठक संख्या ९६

मिति: २०७७/३/८ गते

समय: १.०० बजे

उद्योग तथा वाणिज्य र श्रम तथा उपभोक्ता हित समितिको बैठक मिति २०७७/०३/३, ७ र ८ गते समितिका सभापतिको अध्यक्षता बस्यो । उक्त बैठकले माननीय श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्री तथा सचिव, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री तथा सचिव, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिव, परराष्ट्र मन्त्रालयका सचिव, सी.सी.एम.सी.का सचिव, वैदेशिक रोजगार विभागका महानिर्देशक, नागरिक उड्डयन प्राधिकरणका महानिर्देशक वैदेशिक रोजगार बोर्डका कार्यकारी निर्देशक, सामाजिक सुरक्षा कोषका कार्यकारी निर्देशक, त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलका प्रमुखको उपस्थितिमा विदेशबाट फर्किएका र नेपालमा रोजगारी गुमाएका नेपाली श्रमिकहरूलाई देशभित्रै रोजगारी उपलब्ध गराउने, कोभिड-१९ को कारणबाट प्रभावित प्रवासमा रहेका नेपाली/श्रमिकहरूको उद्धार, राहत तथा नेपालमा रहेका अनौपचारिक क्षेत्र र स्वरोजगार श्रमिकको श्रम पञ्जीकरण गरी योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध गराउने लगायतका विषयहरूमा छलफल गरी देहाय अनुसारको निर्णय गरी कार्यान्वयनका लागि निर्देशन गरिएको छ ।

श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय

१.नेपालमा काम गर्ने विदेशी श्रमिकहरूले श्रम स्वीकृति लिए नलिएको सम्बन्धमा कडाईकासाथ अनुगमन गर्न र श्रम स्वीकृति नलिई कामदारलाई काममा लगाइएको पाइएमा निजहरूलाई हटाइ नेपाली नागरिकलाई काममा लगाउने व्यवस्था गरी सोको जानकारी समितिलाई समेत गराउने।

२.कोभिड-१९ को कारण विस्थापित भएका विदेशी कामदारहरूको ठाउँमा नेपाली श्रमिकहरूलाई रोजगारी प्रदान गर्ने ठोस कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न र कार्ययोजना निर्माण गर्दा उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति र कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्रालयसँग समेत समन्वय गर्ने।

3.वैदेशिक रोजगारीमा रहेर फर्किएका नेपाली नागरिकहरूलाई उनीहरूले हासिल गरेको ज्ञान, सीप र योग्यताको आधारमा स्थानीयस्तरमा समेत काममा लगाउन संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयसँग समेत समन्वय गरी देशभित्र यथोचित रोजगारीको व्यवस्था गर्न पहल गर्ने।

4.स्थानीय तहमा रहेको रोजगार सूचना केन्द्रको क्षमता अभिवृद्धि गरी श्रमिक सूचना बैंक समेतको लागि चाहिने तथ्याङ्क संकलन गर्न संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत सम्पूर्ण स्थानीयतहहरूलाई आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरी श्रम पन्जीकरणको ठोस कार्ययोजना बनाइ कार्य प्रारम्भ गर्ने र कामको प्रगतिको विवरण समितिलाई जानकारी गराउने।

5.स्वरोजगार सृजना गर्ने उद्देश्यले हाल कार्यान्वयन गरिएका योजनाहरूमा दोहोरोपन देखिएकोले स्वरोजगार सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

6.कोभिड-19 को कारण वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण तालिम केन्द्रहरूले वैदेशिक रोजगार नियमावली 2064 बमोजिम धरौटी र नवीकरण शुल्क बुझाउन नसक्ने कारण देखाई एक आर्थिक वर्षको लागि स्वतः नवीकरण गरिदिन माग गरी यस समितिमा निवेदन पर्न आएकोमा उक्त माग सम्बोधन गर्न सकिन्छ/सकिन्न र सकिने भए कसरी गर्ने योजना छ? सो सम्बन्धमा 10 दिनभित्र समितिलाई जानकारी गराउने।

7.नेपाल वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण व्यवसायी महासंघले कोभिड-19 को कारण श्रमिकहरूलाई परेको समस्याको बारेमा दिएको ज्ञापनपत्रको बारेमा १० दिन भित्र राय प्रतिक्रिया पठाउन निर्देशन दिने।

8.वैदेशिक रोजगारीमा दुई आर्थिक वर्षमा 100 जना भन्दा कम मानिसहरू पठाउने Man Power Company हरूको नवीकरण गर्ने नगर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट राय सुझाव 10 दिन भित्र समितिलाई उपलब्ध गराउन निर्देशन दिने।

सिसिएमसी

९.विदेशबाट नेपालमा उद्धार गरी ल्याएका नेपाली नागरिकहरूलाई त्रिभुवन विमानस्थलदेखि सम्बन्धित स्थानीयतहको क्वारेन्टिन स्थलसम्म पुऱ्याउँदा र क्वारेन्टिनमा राख्ने काम अव्यवस्थित भएको गुनासो आएकोले त्यस्ता नागरिकहरूलाई व्यवस्थित तरिकाले क्वारेन्टिनमा राख्न र गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई आवश्यक थप सुविधा सहित छुट्टै क्वारेन्टिनमा राख्ने व्यवस्था तत्काल मिलाउने।

१०.होलिडि सेन्टरमा राखिएका नेपाली नागरिकहरूलाई खाना, पानी लगायत न्युनतम मानवीय आवश्यकताको उचित र पर्याप्त व्यवस्था गर्ने।

११.विदेशमा अलपत्र परेका कामदारहरू मध्ये सम्बन्धित देश वा रोजगारदाताले उद्धार नगरेको कारण अलपत्र अवस्थामा रहेका सुत्केरी, गर्भवती, बिरामी वा अशक्तहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिई नेपाल सरकार परराष्ट्र मन्त्रालय, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय र संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयसँग समेत समन्वय गरी तत्काल उद्धार गर्ने।

१२.विदेशबाट फर्किने कामदारहरूको सीप, क्षमता, योग्यता, काम गर्न चाहने क्षेत्र र उक्त काम गर्नको लागि सरकारसँग गरिएका अपेक्षा लगायतका विषय समेत समेटिएको एकीकृत तथ्याङ्क श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयसँग समन्वय गरी होलिडि सेन्टरबाट आफ्नो प्रदेश पठाउनु पूर्व नै संकलन गरी तथ्याङ्क व्यवस्थित गर्ने।

परराष्ट्र मन्त्रालय

१३.विदेशस्थित नेपाली राजदुतावास तथा नियोगहरूमा सम्पर्क गर्न नसकिएको गुनासो बारम्बार आउने गरेको सन्दर्भमा विदेशमा रहेका नेपालीहरूले परम्परागत माध्यमको अलवा अनलाइन मार्फत पनि सम्पर्क गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाउने ।

संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

१४.विदेशबाट फर्किने नेपाली नागरिकहरूले नेपाल फर्कदा महंगो भाडा तिर्नु परिरहेको गुनासो आएकोले भाडादर कम गराउन के कस्तो पहल भएका छन्? त्यसको विस्तृत जानकारी समितिलाई गराउने।

१५. प्रवासी श्रमिक कार्यरत रहेका कम्पनीले टिकट काटिदिएका तर हवाई कम्पनीले नेपालमा उडान भर्न अनुमति नपाएकोले गन्तव्य मुलुकमा धेरै श्रमिकले समस्या भोग्नु परेको भन्ने जानकारी आएको विषयलाई सम्बोधन गर्न के पहल भएको छ ? समितिलाई जानकारी गराउने ।

(झलक शर्मा सापकोटा)
समिति सचिव

(मा. बिमल प्रसाद श्रीवास्तव)
समिति सभापति